

A Pécsi Ítéltábla a dr. Tihanyi Livia ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Fónagy Krisztina jogtanácsos által képviselt **III.rendű alperes neve** (III.rendű alperes címe) III.rendű, a személyesen eljáró **IV.rendű alperes neve** (IV.rendű alperes címe) IV. rendű, a dr. Koller Domonkos ügyvéd által képviselt **V.rendű alperes neve** (V.rendű alperes címe) V. rendű, **VI.rendű alperes neve** (VI.rendű alperes címe) VI. rendű, a dr. Somos Tímea ügyvéd által képviselt **VII.rendű alperes neve** (címe) VII. rendű, a személyesen eljáró **VIII.rendű alperes neve** VIII. rendű, **IX.rendű alperes neve** IX. rendű (mindketten alperesek címe szám alatti lakosok), **X.rendű alperes neve** X. rendű, **XI.rendű alperes neve** XI. rendű (mindketten alperesek címe szám alatti lakosok), **XII.rendű alperes neve** (XII.rendű alperes címe) XII. rendű, **XIII.rendű alperes neve** (XIII.rendű alperes címe) XIII. rendű, **XIV. rendű alperes neve** (XIV. rendű alperes címe) XIV. rendű, a dr. Herke Csongor ügyvéd által képviselt **XV.rendű alperes neve** (XV.rendű alperes címe) XV. rendű alperesek ellen - tulajdonjog megállapítása iránt a Somogy Megyei Bíróságon indított perében a 2011. április 11. napján kelt 24.P.21.797/2009/74. sorszámú ítélet, valamint a 2011. július 6. napján kelt 24.P. 21.797/2009/81. számú kiegészítő ítélet ellen az V. és VI. rendű alperesek által 77. és 83. szám alatt benyújtott, és 82. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy a felperest házastársi vagyontársak és vétel jogcímén ahelyrajzi szám alatt nyilvántartott P. Sz.utca szám alatti belterületi ingatlan tekintetében 58/100, míg a b..ihelyrajzi számon nyilvántartott zártkerti ingatlan tekintetében 55/100 tulajdoni hányad illeti meg.

A p. .. és ...helyrajzi számon nyilvántartott P., K. utca ... szám alatti belterületi ingatlanok tekintetében a tulajdonjog megállapítására irányuló keresetet elutasítja.

Megállapítja, hogy aforgalmi rendszámú (3.174.000 forint értékű) személygépkocsi $\frac{1}{4}$ tulajdoni hányada öröklés jogcímén az V. rendű alperest illeti.

A Kormányhivatal Földhivatalát azzal a tartalommal keresi meg, hogy a p..... helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan 58/100 illetőségére a felperes (felperes

neve, .) tulajdonjogát jegyezze be, amelynek következtében a H.S.-t (címe) megillető tulajdoni hányad 42/100-ra csökken.

A Kormányhivatal Földhivatalát azzal a tartalommal keresi meg, hogy a b. helyrajzi számon nyilvántartott belterületi ingatlan 55/100 illetőségére a felperes (címe.) tulajdonjogát jegyezze be, amelynek következtében a H.S.-t (címe) megillető tulajdoni hányad 45/100-ra csökken.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az V. rendű alperesnek 700.000 (hétszázezer) forint, a VI. rendű alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint elsőfokú eljárásban felmerült költséget.

A felperes által az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási illeték összegét 675.000 (hatszázhetvenötezer) forintra felemeli, míg a IV. és V. rendű alperesek által fizetendő eljárási illeték összegét a IV. rendű alperes esetében 100.000 (egyszázezer) forintra, míg az V. rendű alperes esetében 125.000 (egyszázhuszonötezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, valamint a IV.-V. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg az államnak - a K. T Gazdasági Hivatalának felhívására - a felperes 80.250 (nyolcvanezer-kettőszázötven) forint, a IV. rendű alperes 10.000 (tízezer) forint, az V. rendű alperes 16.750 (tizenhatezer-hétszázötven) forint állam által előlegezett költséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az V.-VI. rendű alpereseknek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Kötelezi a felperest és az V. rendű alperest, hogy fizessenek meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - a felperes 765.000 (hétszázhatvanötezer) forint, az V. rendű alperes 135.000 (egyszáz-harmincötezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1989. szeptember hónapjától élettársi kapcsolatban, majd 1990. október 20. napjától házasságban élt H.S.-al. Az 1989. szeptember 14. napján megkötött adásvételi szerződéssel a felperes H.S. korábbi házastársától 500.000 forint vételárért megvásárolta a P. F.utca ...szám alatti lakásingatlan ½ tulajdoni illetőségét. A házastársak 1993. június 10. napján 1.100.000 forint vételárért vásárolták meg a b..... helyrajzi számon nyilvántartott ingatlant, amelyen az 1993. június 25. napján kelt vállalkozási

szerződéssel 7.100.000 forint bekerülési költséggel üdülő épületet építettek. A felperes szülei az építkezés költségéhez 2.000.000 forintot ajándékba adtak a felperesnek. 1998. január 20. napján került a felperes és H.S. tulajdonába a p.....helyrajzi szám alatt nyilvántartott P. Sz. u. szám alatti ingatlan, amelyre az ugyanezen a napon kelt vállalkozási szerződéssel 10.520.000 forint bekerülési költség mellett lakóingatlant építettek. Az ingatlan vételára 2.600.000 forint volt. Az építkezés során felhasználták a közös tulajdonukban állt P. F.u. szám alatti lakás értékesítéséből származó vételárat, valamint a felperes szülei által a felperesnek ajándékba adott 3.125.000 forintot.

H.S. 2001. március 1. napjától tevékenységet folytatott, és egyszemélyes irodaként alapította meg az... Irodát. Az iroda 2004. nyarán megvásárolta a p.helyrajzi számon nyilvántartott P. K. utca ..szám alatti lakásingatlant, valamint a p... helyrajzi számon felvett P., .K. utca .. szám alatti garázs 3038/31785 tulajdoni illetőségét. 2004. június 22. napján került a házastársak tulajdonába aforgalmi rendszámú BMW típusú gépjármű, amelyet 2006. június 30. napján értékesítettek.

Az 1991. december 1. napján alapított J. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-ben a felperes édesapja, F.Z. 500.000 forint, a felperes 1.000.000 forint , H. S. 3.500.000 forint, míg a H. S. Iroda 10.000.000 forint névértékű üzletrésszel rendelkezik.

H. S. a VI. rendű alperessel házasságon kívüli kapcsolatot létesített, amelyből 2005. június 6. napján született meg az V. rendű alperes. A felperes és H.S. házassági életközössége 2006. július 17. napjáig állt fenn. H.S. 2008. július 28. napján elhunyt, törvényes örökösei a IV. és V. rendű alperesek. A H. S. Iroda 2008. augusztus 7. napján jogutód nélkül megszűnt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes tulajdonát képező p.-i ingatlan 618/1000 illetősége vétel és házastársi együttléserzés jogcímén; a a b.-i zártkerti ingatlan 45/71 illetősége vétel és házastársi együttléserzés jogcímén; a p.-i belterületi ingatlan 1/2 illetősége házastársi együttléserzés jogcímén; a p.i belterületi ingatlan 1519/31785 illetősége házastársi együttléserzés jogcímén - azzal, hogy a két utóbbi ingatlant terhelő, a III. rendű alperes javára bejegyzett jelzálog jog változatlan tartalommal fennáll -, továbbá a felperes tulajdonát képezi a J.Kft. üzletrészenek 725/1500 arányú illetősége házastársi együttléserzés jogcímén. Megállapította továbbá, hogy a P.-i ingatlan teremgarázsában található rendszámú BMW 520-as típusú gépjármű, a marokfegyver tartozékokkal, azBank Zrt. által kezelt 1.655.795 forint 1/2 része, valamint az ítéletben tételesen felsorolt további ingóságok 1/2 része a felperes tulajdonát képezi házastársi együttléserzés jogcímén, míg a további, ugyancsak nevesített ingóságok kizárólagos tulajdonosa a felperes ajándék jogcímén. A felperes keresetét ezt meghaladóan, az V. rendű alperes viszontkeresetét pedig teljes egészében elutasította. Rendelkezett az elsőfokú eljárás költségeinek viseléséről, továbbá megkereste a P. és a K. Földhivalt, valamint a cégbíróságot a jogváltozások átvezetése érdekében.

Az elsőfokú bíróság F. Z.né tanúvallomása, valamint a csatolt okiratok alapján bizonyítottanak találta, hogy a felperes a b.-i ingatlan építésének költségeire a szüleitől 2.000.000 forint juttatást kapott, illetve a P.-oé ingatlan építésénél felhasználták a felperes szüleitől ajándékba kapott 3.125.000 forintot. E juttatásokra figyelemmel - alapul véve az építkezések igazolt műszaki-bekerülési költségét - azt állapította meg, hogy a felperes az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéstől eltérően a b.-i ingatlan 45/71, míg a P.-i ingatlan 618/1000 tulajdoni illetőségével rendelkezik. A felperes és a H. S. korábbi házastársa által a P.-i ingatlanra megkötött adásvételi szerződés alapján nem találta bizonyítottanak az V. és VI. rendű alpereseknek azt az állítását, hogy a P.-i, ingatlan megvásárlása és felépítése során H.S.a F.utcai ingatlan eladásából származó 6.000.000 forintot, mint különvagyonát használta fel. Azon nem vitatott tényre figyelemmel, hogy H.S. az irodát a házassági együttélés időszakában alapította, az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a házassági életközösség megszakadásakor megvolt, és az iroda megszűnésekor is meglévő aktív és passzív vagyon $\frac{1}{2}$ részének tulajdonosa a felperes házastársi együtszerzés jogcímén. Erre figyelemmel megállapította, hogy a P.-i belterületi ingatlan $\frac{1}{2}$ illetősége, illetve a P.-i garázsingatlan tulajdoni illetősége - a III. rendű alperes jelzálogjogával terhelt - , továbbá a lakásingatlanban található ingóságok $\frac{1}{2}$ illetősége a felperes tulajdona. A IV. és V. rendű alperesek elismerésére figyelemmel határozta meg a felperes különvagyonát képező ingóságok körét, illetőleg rögzítette azokat az ingóságokat, amelyek $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét házastársi vagyonszövetség jogcímén a felperes megszerezte. A J.Kft. 2007. május 30. napján módosított társasági szerződésének 6./ pontja alapján a társaság 15.000.000 forintos törzstőkéjét figyelembe véve állapította meg, hogy a felperes az üzletrész 225/1500 tulajdoni illetőségét házastársi vagyonszövetség jogcímén megszerezte. Nem találta ugyanakkor bizonyítottanak, hogy a p.-i. ingatlanokat H.S. a házastársi közös vagyontól vásárolta, így ezen ingatlanok tekintetében a felperes tulajdonjog megállapítására irányuló keresetét elutasította. A 2006. június 30. napján kelt adásvételi szerződés alapján úgy foglalt állást, hogy a személygépkocsi az életközösség megszakadásának időpontjában nem állt a felperes és H.S.tulajdonában, ezért az V. rendű alperesnek a gépjármű $\frac{1}{4}$ illetőségének megállapítására irányuló viszontkeresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása érdekében az V. és VI. rendű alperesek fellebbeztek. Fellebbezésükben kérték, hogy a másodfokú bíróság a p.-i ingatlan, a b.-i zártkerti ingatlan, a p.-i belterületi ingatlan, illetve a p.-i ingatlan tekintetében a felperes tulajdonjog megállapítására irányuló keresetét utasítsa el, míg az V. rendű alperes viszontkeresetét teljesítve állapítsa meg, hogy a gépjármű helyébe lépett személygépkocsi $\frac{1}{4}$ része öröklés jogcímén az V. rendű alperes tulajdonát képezi. Álláspontjuk szerint a felperes a P. ingatlan, valamint a B. ingatlan tekintetében különvagyonai beruházásait nem bizonyította. Változatlanul kérték tanúként meghallgatni H.S. édesanyját, aki nemcsak H.S. különvagyonai beruházásairól tud nyilatkozni, hanem a felperes különvagyonai igényét is megfelelően cáfolni tudja. A H.S. Iroda vagyonával kapcsolatosan tévesnek találták az elsőfokú bíróságnak azt a döntését, amellyel az ügyvédi iroda vagyonához tartozó egyes vagyonelemeket, így két ingatlant kiemelt, és azok tekintetében a felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét

állapította meg. A házastársi közös vagyon részét ugyanis nem az iroda (aktív) vagyona képezi, hanem az iroda tagjainak részesedése annak vagyonából, amely értelemszerűen az iroda, mint jogi személy tartozásait is tartalmazza. Az alapító okirat rendelkezéseit is szem előtt tartva az iroda megszűnés kori vagyonából elsődlegesen a tartozásokat kell kiegyenlíteni, és az ezt követően fennmaradó vagyont kell felperesnek, illetve H.S. örököseinek az iroda vagyonából megtestesített rész szerint felosztani. Fellebbezésükben hivatkoztak arra is, hogy 2006. június 30. napján a felperes és H. S. a személygépkocsit elcserélte egy személygépkocsira, így ennek 1/4 része képezi az V. rendű alperes tulajdonát öröklés jogcímén. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság a VI. rendű alperes részére elsőfokú perköltséget nem állapított meg, annak ellenére, hogy a felperes a VI. rendű alperest a K.-i utcai ingatlanokat érintő kereseti kérelem kapcsán vonta perbe, amely kereseti kérelem tekintetében pervesztes lett.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást módosítja annyiban, hogy a felperes szülei a b.-i építése során 740.000 forintot, míg a P.-i ingatlan építéséhez 2.000.000 forintot adtak ajándékba a felperesnek.

Kiegészíti ugyanakkor a tényállást a peres felek között korábban folyamatban volt peres eljárások, valamint a közjegyzői iratok tartalma alapján az alábbiakkal:

A felperes és H.S. házasságát a Városi Bíróság a 2007. augusztus 23. napján kelt ítéletével felbontotta. Határozatát a Megyei Bíróság a 2008. március 6. napján kelt . sorszámú ítéletével - az indokolás és perköltség viselésére vonatkozó rendelkezések részbeni módosítása mellett - helybenhagyta.

A személygépkocsi 2006. június 30. napján történt értékesítésével egyidejűleg a felperes és H.S. az értékesítésből származó 3.174.000 forint vételárért megvásárolta a személygépkocsit, amelyet jelenleg is birtokában tart.

H.S. 2008. május 5. napján végintézkedést tett, amelyben a P. ingatlant, és az ahhoz tartozó, a H.S. Iroda tulajdonában álló ingatlanrészeket, illetve a P.K.utcai ingatlant és az ahhoz tartozó gépkocsi beállót az V. rendű alperesre, az ingatlanok hasznélvezeti jogát pedig a VI. rendű alperesre hagyta. A végintézkedés a további ingatlanok és az ingó vagyon tekintetében rendelkezést nem tartalmaz. A végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt a IV. rendű alperes által indított keresetet a Megyei Bíróság ...számú ítéletével elutasította. Határozatát a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.134/2010/6. számú ítéletével helybenhagyta.

O.-né dr. B. M. a 2009. február 13. napján kelt számú végzésével a H.S. hagyatéki ügyében indult eljárást a házastársi közös vagyon megosztása iránti per jogerős befejezéséig függőben tartja.

A H.S. Iroda végelszámolásáról készült záró jegyzőkönyv - az iroda ingó és ingatlan vagyonának felsorolása mellett - tartalmazza, hogy a házi pénztárban 205.685 forint található, az iroda vállalkozói számlájának negatív egyenlege 2008. november 5-én 3.023.512 forint volt, devizaszámlájának egyenlege 3.760,03 Euro, devizakölcsön számláján pedig a zároláskor 69.016,89 svájci frank hitelt tartottak nyilván.

Az így módosított és kiegészített tényállásra is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetéseket vont le.

A Csjt. 27. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésből következően mindazon vagyon, amit a házastársak a házasság alatt akár együttesen, akár külön-külön szereztek közös vagyon, amely a szerzés pillanatától dologi jogilag is különválik különvagyonaiktól. A Csjt. szerint a házastárs a házassági együttélés alatt a házastársi vagyonszösségbe tartozó vagyon fele részét szerzi meg, függetlenül attól, hogy az ingatlan-nyilvántartásban ki és milyen arányban szerepel tulajdonosként. Az egyenlő arányú szerzéssel szemben azonban bizonyítani lehet, hogy a szerzés különvagyoni ráfordítás folytán nem egyenlő arányú közös tulajdont keletkeztetett, és ezáltal a tulajdonjog egyenlő arányú ingatlan-nyilvántartási bejegyzése nem helytálló. A közös vagyon vélelmével szemben a Csjt. 28. §-ának (1) bekezdése szerinti különvagyoni bizonyítása azt a felet terheli, aki a különvagyonára hivatkozik, a bizonyítás eredménytelensége ennél fogva a különvagyont állító fél terhére esik. A különvagyoni beruházások elszámolására irányuló perekben a bizonyítékok köre általában szűk, hiszen döntően közeli hozzátartozók által nyújtott, a kapcsolat jellegére figyelemmel okiratba nem foglalt juttatásokról van szó. Éppen ezért meghatározó jelentősége van annak, hogy a különvagyoni hozzájárulásra hivatkozó fél előadása mennyire tekinthető következetesnek, és mennyiben van összhangban különösen a juttatások forrását - közvetetten - igazoló egyéb bizonyítékokkal (adásvételi szerződések, banki kivonatok).

A felperes a szüleitől kapott, és az építkezések során felhasznált ajándékokra, mint különvagyoni hozzájárulására már a házastársi közös vagyon megosztása iránt H.S. ellen indított perben (P.21.548/2007. számú iratok) hivatkozott. A P. ingatlan bekerülési költségét - garázzsal együtt - 20.000.000 forintban jelölte meg, a szülői juttatások összegét pedig ennek 10 %-ában, 2.000.000 forintban határozta meg. A b.i ingatlan 7.100.000 forint bekerülési költségéből a szülők által juttatott ajándékot ugyancsak 2.000.000 forintban jelölte meg. H.S. a felperes különvagyoni hozzájárulását egyik ingatlan esetében sem ismerte el.

A H.S. halála folytán utóbb 24.P.21.797/2009. szám alatt folytatódott eljárásban a felperes a különvagyoni hozzájárulásra vonatkozó előadását módosította. A P. ingatlan esetében további 1.000.000 forintot kért figyelembe venni, amely előadása szerint az 1991. május 16. napján - szintén szülői segítséggel - 500.000 forintért megvásárolt P.i raktárhelyiség 1999. május 31. napján történt értékesítéséből származott. A Sz.u. ingatlan bekerülési költségét a korábbi 17.000.000 forinttal szemben 10.400.000 forintban határozta meg (28. számú előkészítő irat) - arra

hivatkozással, hogy az okiratok korábban nem álltak rendelkezésre - így különvagyoni beruházásait a bekerülési költség 30 %-ában kérte elszámolni. A b.-i ingatlan esetében a bekerülési költséget - hasonló indokok mellett - 5.700.000 forintban határozta meg, amelyre figyelemmel különvagyoni hozzájárulásának aránya ebben az ingatlanban 35 %-ra módosult. A 2010. június 30. napján történt személyes meghallgatása során (24.P.21.797/2009/44. sorszámú jegyzőkönyv) már említést tett egy, az édesapja részéről történt 1.000.000 forint értékű részvényértékesítésről is, amely összeget a P. Sz.u... szám alatti lakásingatlan berendezésére fordított. Meghallgatásakor a P. Sz.utca alatti ingatlan építése során felhasznált 2.000.000 forint összegű ajándék forrását az édesanya örökségét képező Gy.alatti ingatlan értékesítéséből származó vételárban jelölte meg, amelyet a szülei 2.000.000 forintra kiegészítettek. A b.-i ingatlan építésére fordított különvagyoni hozzájárulás forrásaként pedig egy balatonedericsi ingatlan értékesítéséből származó vételárra hivatkozott.

Édesanyja, F.Z.-né tanúvallomását követően - aki a P. ingatlan tekintetében 4.125.000 forint összegű, míg a b.-i ingatlant érintően 2.000.000 forint összegű (a b.-i ingatlan értékesítéséből 740.000 forint, saját és házastársa megtakarításaiból 1.260.000 forint) juttatásról tett tanúvallomását, továbbá megerősítette a felperesnek azt az előadását, hogy a L. utcai garázs vételárát is ők biztosították - a felperes ismételtén módosította a különvagyoni beruházásokra vonatkozó előadását, és úgy nyilatkozott, hogy a gy.-i ingatlan értékesítéséből 3.000.000 forintot biztosítottak számára a szülei, a részvényeladásból, illetőleg a garázs vételárából 2.000.000 forint származott, így a P., alatti lakóház építésére fordított különvagyoni juttatásainak összege 5.000.000 forint.

A másodfokú bíróság a felperesnek az utóbb - megfelelő indok nélkül - módosított előadásait nem fogadta el, édesanyjának tanúvallomását pedig - nyilvánvaló érdekeltségére figyelemmel - nem találta alkalmasnak az első felperesi nyilatkozathoz képest mintegy két és félszeres összegű különvagyoni hozzájárulás bizonyítására. A P., ingatlant érintően ezért különvagyoni hozzájárulásként a felperesnek a házastársi közös vagyon megosztására irányuló perben tett első, 2.000.000 forint összegre tett előadását vette figyelembe, amelynek forrását az édesanyja tulajdonát képező Gy., ingatlan értékesítésre vonatkozó adásvételi szerződéssel megfelelően igazolta. A b.-i ingatlan tekintetében pedig 740.000 forintot számolt el a másodfokú bíróság, miután kizárólag ennek a szülői juttatásnak a forrását találta bizonyítottanak a felperes szüleinek tulajdonát képező b.-i ingatlanra vonatkozó adásvétel szerződés, és az ahhoz csatolt 1993. május 30. napján kelt nyilatkozat alapján.

A P. lakóépület bekerülési költsége:	10.520.000
forint	
a telekingatlan vételára:	2.600.000
forint	
összesen:	13.120.000
forint	

a felperes különvagyonai hozzájárulása:	2.000.000
forint,	
így a felperest megillető tulajdoni hányad 58/100.	

A b.-i nyaraló bekerülési költsége:	7.100.000
-------------------------------------	-----------

forint

a telekingatlan vételára:	1.100.000
---------------------------	-----------

forint

összesen:	8.200.000
-----------	-----------

forint

a felperes különvagyonai hozzájárulása:	740.000
---	---------

forint, így a felperest megillető tulajdoni hányad 55/100.

Az V. és VI. rendű alperesek fellebbezésükben kifejezetten már nem támadták a P. F.utca ingatlan vételárának az elsőfokú bíróság által házastársi közös vagyonként történt elszámolását, ezért H.S.-né tanúkénti kihallgatását a másodfokú bíróság sem tartotta szükségesnek.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a H. S. Iroda vagyonával kapcsolatos rendelkezéseit támadó fellebbezést is.

A Csjt. már idézett 27. §-ának (1) bekezdéséből, valamint 31. §-ának (2) bekezdéséből következően házastársi közös vagyont csak az életközösség megszűnésekor is meglévő olyan vagyontárgy képezhet, amelyet a házastársak az életközösség fennállása alatt akár együttesen, akár külön-külön megszereztek, vagy amelynek a megszerzésére irányuló jogcím az életközösség fennállása alatt keletkezett. A házastársi vagyonközösség, vagyis a házastársak családjogi értelemben vett tulajdonközössége ugyanakkor szélesebb körű, mint az a közös tulajdon, amely az életközösség fennállása alatt szerzett ingó és ingatlan dolgokon keletkezett. A házastársi közös vagyon körébe ugyanis nem csupán a polgári jogi értelemben vett tulajdonjog Ptk. 94. §-a szerinti tárgyai, tehát az úgynevezett birtokba vehető dolgok, hanem az akár pozitív, akár negatív vagyoni értékkel rendelkező jogok, illetve vagyoni tárgyak, kötelezettségek is beletartoznak (BH1998.233.).

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 67. §-ának (1) bekezdése szerint az tevékenység végzésére iroda alapítható. Az iroda jogi személy. A (2) bekezdés értelmében irodát egy vagy több alapíthat. A (3) bekezdés szerint az iroda alapításához alapító okirat szükséges, amelyben - egyebek mellett - meg kell határozni az iroda vagyonának mértékét és rendelkezésre bocsátásának esedékességét, valamint módját. Az iroda jogutód nélküli megszűnése esetén a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyont - az alapító okirat eltérő rendelkezése vagy megegyezés hiányában - a tagok között vagyoni hozzájárulásuk arányában kell felosztani. A jogutód nélkül megszűnt iroda tagja az iroda tartozásaiért az iroda vagyonából rá eső rész erejéig felelős (76.§ (1)-(2) bekezdés).

A H. S. Irodát H.S. 2001. március 1. napján egyszemélyes irodaként alapította. Az iroda perben rendelkezésre álló, 2007. december 10. napján módosított alapító okirata szerint az ügyvédi iroda vagyona 5.000.000 forint, amely nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásból áll. Az iroda vagyona H. S. tevékenysége során, illetve akkumulált vagyon. A módosított alapító okirat 7./ pontja szerint az iroda jogutód nélkül történő megszűnése esetén az iroda vagyonából elsődlegesen az iroda tartozásait kell kiegyenlíteni, míg a tartozások kiegyenlítése után fennmaradó vagyon H.S. alapító tagot, illetve örököseit illeti meg.

A p.-i belterületi ingatlant, valamint a p.-i belterületi ingatlan (gépkocsi beálló) 3038/31785 tulajdoni illetőségét 2004-ben aH.S. Iroda vásárolta meg. Az elsőfokú bíróság azzal, hogy ezen ingatlanok tekintetében házastársi vagyonközösség jogcímén a felperes $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét állapította meg, a felperes és H.S.közös vagyonának tekintett olyan ingatlanokat is, amelyek az életközösség megszűnésekor nem a felek házastársi közös vagyonát, hanem a H.S.által alapított H.S.Iroda, mint önálló jogalany (jogi személy) vagyonát képezték. Az iroda működése során megszerzett vagyon ugyanis az iroda, a tagnak, vagyis H.S.-nak az irodában fennálló részesedésén alapuló elszámolási igénye, mint vagyoni értékű jogosultság pedig H.S.magánvagyonába, és ezáltal a felperes és H.S.házastársi közös vagyonába került. Házastársi közös vagyonnak tehát nem az iroda által az alapítása és működése során megszerzett vagyoni aktívumok (dolgok, jogok) minősülnek, hanem annak az elszámolási igénynek, mint vagyoni értékű jognak az értéke, amely a tag házastársat az irodában fennálló részesedése alapján tagsági viszonyának, vagy magának az irodának az életközösség megszakadásának időpontjában történő megszűnése esetén megilletné (BH1999.553.).

A perbeli ingatlanok tehát a házassági életközösség fennállása alatt nem tartoztak a házastársi közös vagyonba, a felperes és H.S.házassági életközösségének 2006. július 17. napján történt megszakadására figyelemmel az iroda megszűnését követően sem kerültek a házastársi közös vagyonba, így a felperes azok tekintetében a Csjt. 27.§-ának (1) bekezdése alapján tulajdoni igényt sikerrel nem érvényesíthet. Mindez természetesen nem érinti a felperest megillető elszámolási igényt (amelynek kapcsán már vizsgálható - egyebek mellett -, hogy H.S.-nak az életközösség megszakadása utáni személyes közreműködése következtében, avagy rajta kívül álló okból történt-e, és milyen mértékű vagyongyarapodás, az iroda tartozásai - amelyek részben a perbeli ingatlanokat terhelik - csökkentek-e, és kinek a részéről történt törlesztés, továbbá az iroda egyéb tartozásai mely időpontban keletkeztek, és ennek folytán a felperes elszámolási igényét mennyiben érintik) ilyen igénnyel azonban a felperes a perben nem lépett fel.

Az elsőfokú eljárás során már tisztázódott, hogy a házastársi közös vagyon részét képező személygépkocsit 2006. június 30. napján a volt házastársak értékesítették. A periratok alapján azonban az is megállapítható - és a felperes maga sem vitatta -, hogy a gépjármű vételáráért az értékesítéssel egyidejűleg megvásárolták a személygépkocsit, amelyet a felperes jelenleg is birtokában tart. Ennek a

gépkocsinak az ½ tulajdoni illetősége a Csjt. 27. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest illeti, míg a további ½ tulajdoni illetőségének felét, azaz a gépkocsi ¼ tulajdoni illetőségét az V. rendű alperes a Ptk. 607.§-ának (2) bekezdése alapján öröklés jogcímén megszerezte. A másodfokú bíróság ezért - figyelemmel az V. rendű alperes 63. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatának tartalmára is - a tulajdonjog megállapítására irányuló viszontkeresetet teljesítette.

A fentieknek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a P. és a b.-i ingatlanok tekintetében a felperest megillető tulajdoni hányadot módosította, a P., K.utca alatti ingatlanokat érintő tulajdonjog megállapítására irányuló keresetet elutasította, míg az V. rendű alperes viszontkeresetét teljesítette.

Az elsőfokú eljárásban a felperes keresete az ingóságok, a készpénz és a J. Kft. üzletrészét érintően sikeres volt, míg az ingatlanok tekintetében sikertelen, ezért a másodfokú bíróság a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján a pervesztesség-pernyertesség 25-75 %-os arányát figyelembe véve kötelezte a felperest az V-VI. rendű alperesek részére ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§-a (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontja, valamint (6) bekezdése, illetve 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapította meg. A pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően kellett módosítani a felperest, valamint a IV. és V. rendű alpereseket terhelő elsőfokú eljárási illeték összegét is. A költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a felperest, és a IV.-V. rendű alpereseket az eseti gondnok állam által előlegezett 107.000 forint összegű díjának megfizetésére (.....2011. október 3. napján kelt 13-13/1404-22/2011. számú határozata).

A fellebbezés nagyobb részben sikeres volt (85 %-os mértékben), ezért a másodfokú bíróság a Pp.81.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség fizetésére. Ennek összegét az R.3.§-a (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontja, valamint (5) és (6) bekezdése, illetve 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a felperes és az V. rendű alperes az illetekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles.

P é c s, 2012. május 10.

. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó
bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bírónő